

практичними заняттями, аудиторною і самостійною роботою студента.

І останнє. Враховуючи рушійну силу стимулів до успішного здійснення будь-якої діяльності (в т.ч. і навчальної), вважаю за необхідне, важливу увагу приділяти методам оцінювання знань студентів. Вони мають носити об'єктивний, справедливий характер; підвищувати мотивацію студента до збагачення його інтелектуального потенціалу; стимулювати творчий підхід до виконання учбових завдань, плідної самостійної роботи.

На нашу думку, комплексна реалізація цих та інших заходів дозволить створити умови для підготовки спеціалістів високого рівня, а учбовому закладу — отримати високу оцінку своєї діяльності і визнання не лише в межах країни, а і світу.

Н. С. Румянцева, ст. викл. кафедри міжнародної економіки

ОРГАНІЗАЦІЯ І КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ ЗЕД

Зовнішні чинники розвитку вітчизняної економіки дедалі набувають все більш вагомого значення. Це об'єктивно обумовлено розширенням процесу глобалізації, інтенсифікації інтеграційної взаємодії, зокрема, в межах ЄС, активною позицією України щодо оптимального включення в систему міжнародних торговельних відносин, насамперед шляхом вступу до СОТ. У такій ситуації виважене використання в нашій країні переваг міжнародної економіки та врахування проблем її розвитку потребує наявності кваліфікованих національних кадрів. До певної міри це завдання вирішується профільними вузами, факультетами, де студенти набувають знання, вивчаючи професійно-орієнтовні дисципліни, в тому числі таку, як «Зовнішньоекономічна діяльність» (ЗЕД).

Згідно навчального плану значна частина годин при засвоєнні курсу ЗЕД відводиться на самостійну роботу студентів. Тому саме організації і контролю за її проведенням треба приділяти постійну увагу. Вирішення цього завдання, перш за все, передбачає розробку стратегії самостійної роботи студентів і переконливе доведення її необхідності до останніх. Під стратегією самостійної роботи студентів (СРС) ми розуміємо визначення чіткої кінцевої мети цього напрямку, оволодіння матеріалом курсу ЗЕД. В цілому стратегічна мета СРС орієнтує на зацікавлений, ініціативний, творчий, індивідуальний підхід до набуття кожним студентом теоретичних та практичних знань з курсу ЗЕД, які не будуть в повному обсязі розглядатись на лекціях і семінарських заняттях.

Організацію СРС з курсу ЗЕД доцільно заздалегідь спланувати, визначити її конкретні методи здійснення. Серед останніх треба відмітити наступні. По-перше, СРС треба забезпечити інформацією про основну і додаткову літературу. До першої — відносимо, головним чином, нормативно-правові документи міжнародного економічного права та національного законодавства, що регламентує ЗЕД. До другої — підручники, посібники, монографії, періодичні видання, Інтернет-ресурси, статистичні збірники тощо. По-друге, студентів треба зорієнтувати на тематику і особливості виконання рефератів, які вони готують під час СРС із зазначеної дисципліни. По-третє, варто рекомендувати студентам самостійне опрацювання матеріалу, основні його положення фіксувати в конспектах. По-четверте, важливою формою СРС повинно стати розв'язання студентами практичних проблемних ситуацій, наприклад, по визначенню кон'юнктури певного товару на світових ринках, рентабельності зовнішньоторговельних угод, спільного підприємництва, інвестиційної діяльності тощо. По-п'яте, студентам необхідно постійно надавати індивідуальні і групові консультації в процесі виконання ними завдань по СРС.

Важливою складовою результативної СРС є здійснення контролю за її виконанням. Його варто поділити на поточний і підсумковий. До форм поточного контролю СРС можна віднести перевірку виконання завдань на консультаціях, здійснення диференційованої оцінки рефератів із застосуванням нормативів модульно-рейтингової системи оцінки знань студентів. Суттєвою формою даного контролю СРС частково мають стати колоквиуми, контрольні роботи, виступи на семінарських заняттях. До підсумкового контролю СРС можна віднести виведення її загальної оцінки в балах кожному студенту, яку викладач має обов'язково врахувати при проведенні заліків та іспитів з курсу ЗЕД.

Отже, організація і контроль СРС з курсу ЗЕД є вкрай необхідним елементом навчання студентів. Цей напрям педагогічного процесу сприяє формуванню фахівців з міжнародної економіки на рівні сучасних вимог вищої школи нашої держави. Він дозволяє їм набути професійні знання, виховує такі якості їх майбутньої діяльності, як самостійність, активний, творчий пошук шляхів раціонального розв'язання проблем в сфері зовнішньоекономічних стосунків України.

О. Ю. Саркісова, аспірант кафедри педагогіки та психології